

İKTİSADİ BÜYÜME VE KALKINMA SORULARI

1) Brezilya, Kore ve Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin deneyimlerine dayanarak, aşağıdaki politikalardan hangisinin diğerlerine göre daha yüksek büyüme oranları sağlayacağı söylenebilir?

A) Yabancı mal ve hizmetlerin ithalatını engelleyen yasaların kabul edilmesi

B) Yurt içinde üretilen mallara daha fazla kaynak ayrılması ✓

C) Tarife oranlarının artırılması

D) Tarife dışı engellerin yükseltilmesi

☒ E) İhracata yönelik sektörler için daha fazla kaynak ayrılması ✓

2) Sınırsız emek arzı ile ekonomik kalkınma modeli hangi iktisatçı ya da iktisatçılar tarafından geliştirilmiştir?

A) R. Nurkse B) P. Streeten C) W.W. Rostow ☒ D) A. Lewis

E) H.W. Singer – R. Prebisch

3) Aşağıdakilerden hangisi Rostow'un öne sürdüğü, iktisadi büyümenin aşamalarından birisi değildir?

A) Geleneksel toplum B) Yüksek kitlesel tüketim

☒ C) Sanayi sonrası toplum D) Kalkışın ön koşullarının hazırlanması E) Kalkış

4) Büyüme Kutupları'nın, altyapı yatırımları ve dışsal ekonomiler yoluyla yaratacağı etkiler nedeniyle kalkınmanın önünde bir engel olduğunu belirten iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

☒ A) F. Perroux B) J. Myrdal C) N.S. Buchanan D) H.B. Chenery E) W. Balenson

5) Hızlı nüfus artışının ekonomik büyümeyi olumsuz yönde etkilemesinin en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hızlı nüfus artışı ile birlikte bağımlı nüfus sayısının azalması

B) Hızlı nüfus artışının, çalışan başına sermaye miktarının artmasına neden olması

☒ C) Hızlı nüfus artışının, kamu yatırım harcamalarının altyapıdan, eğitim ve sağlık gibi alanlara kaymasına neden olması

D) Hızlı nüfus artışının, tüketim harcamalarını artırırken, tasarruf oranının da artmasına neden olması

E) Hızlı nüfus artışı, GSMH artış hızından daha fazla olduğunda, yaşam standardını artırması

6) W.W. Rostow'a göre, kalkınmanın başlaması için, ekonomik ve sosyal yapıdaki değişimler, hangi dönemde gerçekleşmelidir?

A) Geleneksel toplum dönem

B) Kalkışa hazırlık dönemi

C) Kalkış dönemi

D) Gelişen topluma geçiş dönemi

E) Olgunluk dönemi

7) Kalkınma ekonomisindeki bir görüşe göre, üçüncü dünya ülkeleri, dış ticaret ilkelerini kendi aralarında geliştirmeye çalışmalıdır.

Bu görüşün dayandığı temel noktalar, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Küreselleşme sürecinde yerel olanakların varlığı; ulusal korumacılık eğilimlerinin azalması; finansal serbestleşme ve Uruguay Turu (Round)

B) Eşitsiz gelişim yasası; çok uluslu şirketlerin dünya ticaretindeki belirleyici gücü; bağımlı yapılar ve uluslar arası ticarete kaynak aktarım mekanizmalarının varlığı

C) Güney-Güney ticareti hipotezi ve ekonomik bütünleşme veya bölgesel ticaret bloku; ölçek ekonomileri ve dış ticaretten dinamik kazançlar; gelişmiş ülkelerdeki devresel dalgalanmalara bağlı ihracat istikrarsızlığının azalması

D) Yeni korumacılık; oligopolistik (tekelci rekabet) piyasaları; artan getiriler

E) Dış ticarete endüstriler arası yerine endüstri içi ticaretin önem kazanması ile Ricardo ve Heckscher-Ohlin kuramlarının yetersiz kalması; dış ticarete taşımacılık maliyetlerinin belirleyici rol kazanması ve analizlere dahil edilmesi

8) "Neoklasik (Solow) büyüme modelinde, başlangıç sermaye-emek oranı ne olursa olsun, uzun dönemde ekonomideki dengeli büyüme oranı dışsal olarak belirlenmiş işgücü büyüme oranına eşit olacaktır"

Bu önerme aşağıdaki varsayımlardan hangisine bağlıdır?

A) Cobb-Douglas üretim fonksiyonunda faktör ikamesinin varlığı

B) Sermaye faktöründe azalan verimler

C) Faktör fiyatlarının eşitlenmesini sağlayan rekabetçi faktör piyasaları

D) Tasarruf oranının büyüme sürecinde artması ve durağan-durum büyüme oranını sağlayan düzeye gelmesi

E) Nüfus artış hızının büyüme sürecinde azalarak sabit bir oranda dengelenmesi ve doğal büyüme oranına eşit olması

9) İthal ikamesine dayalı ve içe dönük kalkınma stratejisine göre, dış ticaret hadlerinin, gelişmekte olan ülkeler aleyhine bozulmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gelişmiş ülkeler tarafından, son yıllarda uygulanmaya başlanan, yeni korumacılık politikalarının olumsuz etkisi

B) Birincil mallardaki karşılaştırmalı üstünlüklerin, kalkınma süreci içinde giderek azalması

C) Dünya ekonomisindeki küreselleşme ve sermaye hareketlerindeki yoğunlaşma sonucunda faktör fiyatlarının eşitlenmesi

D) Dünya piyasalarındaki oligopolistik yapı ve gelişmekte olan ülkelerin ihracat mallarına karşı talebin gelir esnekliğinin düşük olması

E) Teknolojik ilerleme sonucunda, işgücü verimliliğinde ve birincil mal üretiminde meydana gelen artışlar sonucu, fiyatların genel olarak artmayışı

10) Durgun dönem dengesinde para arzındaki artış, hangi durumda enflasyonun artmasına neden olmaz?

A) Para arzının artış hızı, ekonominin büyüme hızına eşit veya altında olduğu zaman

B) Para arzının artış hızı, döviz kuru artış hızına eşit olduğu zaman

C) Ekonominin büyüme hızı, para arzı artış hızından daha düşük olduğu zaman

D) Ekonominin büyüme hızı, faiz oranına eşit olduğu zaman

E) Ekonominin büyüme hızı, döviz kuru artış hızına eşit olduğu zaman

11) Durgun bir ekonominin ataletini kırmak için Rosenstein-Rodan tarafından – dengeli büyüme-kalkınma modelleri bağlamında ileri sürülen “büyük itiş”

tezine göre, dışsal ekonomilerden yararlanan bir yatırım programlamasının yapılması zorunludur. Bu düşüncelerin dayandığı dışsal ekonomilerin ortaya çıktığı iki alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nakdi dışsal ekonomiler ve teknolojik dışsal ekonomiler
- B) Altyapı yatırımları ve talebin bölünmezliği
- C) Doğrudan verimli faaliyetler ve toplumsal sermaye yatırımları
- ☒ D) İleriye doğru bağlantı etkileri ve geriye doğru bağlantı etkileri
- E) Artan getiriler ve azalan maliyetler

12) Bir ekonomide tasarruf oranı % 21, nüfus artış hızı % 3, teknik ilerleme hızı % 2 ve sermayenin aşınma oranı % 2'dir. Bu durumda Harrod-Domar büyüme modeline göre, ekonomideki arzulanan "sermaye-hasıla oranı" kaçtır?

- A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

13) Piyasa aksaklıklarını gidererek ekonominin arz tarafını güçlendirmeyi amaçlayan kalkınma politikası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstikrar politikası ☒ B) Yapısal uyum politikası
C) Gelirler politikası D) Para politikası E) Maliye politikası

14) Aşağıdakilerden hangisi ekonomik kalkınma amacıyla uygulanabilecek bir maliye politikası olamaz?

- ☒ A) Cebri tasarruf uygulaması B) Devletin altyapı yatırımlarını yapması
C) Kamu yatırımlarının artırılması D) Aynı transferlerin artırılması
E) Kalkınmaya yönelik sektörlere teşvik uygulamaları

15) Az gelişmişliğin nedenini, "yoksulluk kısır döngüsü" tezine dayandıran İktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) P.N. Rosenstein B) K. Marx C) W.W. Rostow ☒ D) R. Nurkse
E) A. Lewis

16) Aşağıdakilerden hangisi ekonomik büyümeye neden olmaz?

- A) Yatırımların artması B) İşgücü verimliliğinin artması
C) İşsizlik oranının düşmesi D) Sermaye stokunun artması
E) Teknolojik gelişme olması

17) Aşağıdakilerden hangisi Harrod-Domar ve Solow büyüme modellerinin her ikisinde de geçerlidir?

- A) Üretim fonksiyonunun Cobb-Douglas olduğu varsayılır
B) Teknolojik ilerlemenin içsel olduğu varsayılır
C) Tasarrufların büyüme oranı üzerinde pozitif yönlü etkisi vardır
D) Üretimde azalan verim söz konusudur
E) Büyüme denkleminin açıklayıcı değişkenlerden birisi teknolojik ilerlemedir

18) Kuznets eğrisi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Gelir dağılımının tam eşitsizlikten sapma derecesini gösterir
B) Kalkınma sürecinde, gelir dağılımının sürekli olarak bozulacağını öne sürer
C) Kalkınma sürecinde, gelir dağılımının sürekli olarak düzeleceğini öne sürer
D) Vergi oranı ile devletin vergi gelirleri arasındaki ilişkiyi gösterir
E) Bir ülkenin kişi başına geliri artarken, gelir dağılımının önce bozulup daha sonra düzeleceğini öne sürer

19) Solow Büyüme Modeli'ndeki "Solow Artığı" aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Modelin ekonometrik tahmininde kullanılan hata terimini
B) Modeldeki işgücü ve nüfus artış oranını
C) Modeldeki sermaye stokunun artış oranını
D) Modeldeki toplam faktör verimliliği artış oranını
E) Modeldeki ikinci el sermaye malları fiyatındaki artış oranını

20) Aşağıdakilerden hangisi içsel büyüme modellerinin belirleyici bir özelliğidir?

- A) Sermayenin büyüme hızını kar oranı ile açıklaması
- ☒ B) Teknolojik gelişmeyi ekonominin iç dinamikleri ile açıklaması
- C) Sermayenin büyüme hızını tasarruf oranı ile açıklaması
- D) Teknolojik gelişmeyi sermaye malları ithalat artışı ile açıklaması
- E) Teknolojik gelişmeyi yurt içinde üretilen sermaye malları artışı ile açıklaması

21) Aşağıdaki iktisatçılardan hangisi içsel büyüme modellerinin öncülerinden biridir?

- A) Robert M. Solow
- B) David Ricardo
- C) Evsey Domar
- D) Walt W. Rostow
- ☒ E) Paul M. Romer

22) Solow büyüme modelinde, toplam üretim fonksiyonu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- ☒ A) Üretimde ölçeğe göre sabit getiri geçerlidir
- B) Üretimde ölçeğe göre azalan getiri geçerlidir
- C) Üretimde ölçeğe göre artan getiri geçerlidir
- D) Üretim fonksiyonu kesiklidir
- E) Üretim fonksiyonu kesin içbükeydir

23) Dengesiz Kalkınma Modeli aşağıdaki iktisatçılardan hangisi tarafından ileri sürülmüştür?

- A) W.W. Rostow
- B) A.C. Harberger
- ☒ C) A.O. Hirschman
- D) R. Nurkse
- E) P. Baran

24) Solow Büyüme Modeline göre, ekonominin tasarruf oranı aşağıdakilerden hangisini belirler?

- ☒ A) Ekonominin sermaye stokunu ve üretim düzeyini
- B) Ekonominin sermaye stokunu ve tüketim düzeyini
- C) Ekonominin kendini idame ettirebilme derecesini ve üretim düzeyini

- D) Ekonominin kendini idame ettirebilme derecesini ve tüketim düzeyini
E) Üretim teknolojisini

25) Aşağıdakilerden hangisi Neoklasik Büyüme Modelinin başlangıçta görece fakir olan ülkelerin zaman içindeki büyüme performanslarıyla ilgili öngörüsünü ifade etmektedir?

- A) Zengin ülkelere göre daha yavaş büyürler
B) Zengin ülkelere göre daha hızlı büyürler
C) Zengin ülkelerle aynı hızda büyürler
D) Negatif büyüme oranlarına sahiptirler
E) Uzun dönemde ortalama olarak sıfır büyüme oranına sahiptirler

26) Robert Solow'a göre ekonominin "durağan durum "(steady state)" büyümeye sahip olması hangi durumda gözlenir?

- A) İşçi başına düşen çıktının büyüme oranı, sermaye stokunun büyüme oranından yüksek olduğunda
B) İşçi başına düşen çıktının büyüme oranı, işgücü arzının büyüme oranından yüksek olduğunda
C) İşçi başına düşen çıktının büyüme oranı ile işgücü arzındaki büyümenin çarpımı, sermaye stokunun büyüme oranına eşit olduğunda
D) İşçi başına düşen sermaye stokunun büyüme oranı, işgücü arzının büyüme oranından yüksek olduğunda
E) Sermaye stokunun büyüme oranı, işgücü arzının büyüme oranına eşit olduğunda

27) Kuznets'in Ters U Eğrisi'ne göre, aşağıdakilerden hangileri arasında bir ilişki vardır?

- I. Kişi başına düşen gelir II. Gelir dağılımı eşitsizliği
III. İşsizlik oranı IV. Enflasyon

- A) I ve II B) I ile III C) I ile IV D) II ile III E) III ile IV

28) Aşağıdaki endekslerden hangisi, yoksulluğu ölçmek için kullanılmaz?

A) Kafa Sayısı Endeksi

B) Sen Endeksi

C) Foster-Greer-Thorbecke Endeksi

☒ D) Lorenz Endeksi

29) Az gelişmiş ülkelerin, fert başına sermayenin ve fert başına çıktının düşük olduğu bir durumdan çıkmaya çalışsa da yeniden başlangıç durumuna dönmeni ne ad verilir?

A) Koşulsuz yakınsama

B) Koşullu yakınsama

☒ C) Yoksulluk tuzağı

D) Altın kural

30) "Az gelişmiş ülkeler yeterli kaynaklara sahip değildir ve aynı zamanda bu kıt kaynaklardan yararlanmayı da bilmemektedir. Bu nedenle az gelişmiş ülkeler dengesiz büyümek zorundadır." şeklinde ifade edilen Dengesiz Büyüme Doktrini'nin en önemli savunucusu aşağıdakilerden hangisidir?

☒ A) Hirschman

B) Kuznets

C) Lewis

D) Rostow

E) Kaldor

31) Gini katsayısı aşağıdakilerden hangisini belirlemek için kullanılır?

A) İşsizlik oranı

☒ B) Gelir dağılımı eşitsizliği

C) Nüfusun büyüme oranı

D) Dış ticaretin büyüme oranı

E) Sermaye birikim oranı

32) Kalkınmakta gecikmiş ülkelerin, gelişmiş ülkelerde geliştirilen teknolojiden yararlanabileceğini ve bunun için özgün kurumlar kurmaları gerektiğini öne süren iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Harrod

B) Lewis

C) Gerschenkron

☒ D) Marx

E) Kuznets

33) Geri bağlantılı sektörün tanımı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) İhracatın üretim esnekliğinin birden yüksek olduğu sektördür

B) İstihdamın üretim esnekliğinin birden yüksek olduğu sektördür

C) İthalatın üretim esnekliğinin birden yüksek olduğu sektördür

☒ D) Üretim arttığında birçok sektörden girdi talebi artan sektördür

E) Sermaye/hasıla oranı yüksek olan sektördür